

LESBRIEF KOKERS

Dadodans / Gaia Gonnelli



Inhoudsopgave

Inleiding	3
De voorstelling	4
Even voorstellen	5
Achtergrondinformatie	7
Thema: Samen spelen	7
Inspiratie: het kinderspel	7
Kokers: een voorstelling zonder woorden	7
Dans: je spreekt met je lichaam	7
Het materiaal: kartonnen kokers	7
Ideeën voor de les	8
Opdrachten over de lichaamstaal	8
Opdrachten over het materiaal.....	9
Dans en bewegingsopdrachten.....	10
Naar het theater	12
Participatie	13
Het gesprek na de voorstelling	14

Inleiding

Beste docent,

Binnenkort gaat u met uw leerlingen naar de voorstelling *Kokers*. Een dansvoorstelling voor kinderen vanaf 3 tot met 8 jaar van Dadodans | Gaia Gonnelli.

Bijgaand treft u het educatiemateriaal aan dat aansluit bij de voorstelling in de vorm van een lesbrief. Deze lesbrief is gemaakt om u te steunen bij het voorbereiden en het verwerken van de voorstelling *Kokers*.

Er is voor iedereen wat wils: achtergrondinformatie, dansoefeningen en gespreksvragen. Voor een aantal opdrachten is er muziek uit de voorstelling beschikbaar. Deze muziek kunt u downloaden via de volgende link: www.dadodans.nl/muziek-voor-scholen. Mocht u hier vragen over hebben, kunt u contact opnemen met Susanne Tuny: productie@dadodans.nl.

Gebruik de lesbrief zoals u zelf wilt en doe de dingen waar uw interesse naar uitgaat. Het taalgebruik in deze lesbrief is algemeen. Voel u vrij om de woordkeuze aan te passen. U kent uw leerlingen tenslotte het beste!

Wij wensen u en de kinderen veel plezier.

Graag tot binnenkort,

Gaia Gonnelli
Dadodans

De voorstelling

Kokers (3+)

Dadodans | Gaia Gonnelli

Een dansvoorstelling met kokers in de hoofdrol

Een stad, een bos, een huis, een speeltuin...

Twee dansers bouwen met kartonnen kokers hun eigen wereld. Hoe kun je een wereld opbouwen of afbreken? Bouw je samen of alleen? Welke spelletjes kun je spelen? Wie bepaalt de regels om het spel leuker te maken? In Kokers ontdekken twee dansers hoe je samen kunt spelen. Een beeldende, muzikale voorstelling over plezier maken, uitdagen, troosten en er voor elkaar zijn.

“Woordenloos maar volstrekt helder wordt hier een kinderwereld getoond, zoals die er in die kleine hoofdjes vast nog altijd is. Herkenbaar, grappig. Vertederend en herinnerend. Klein en bescheiden, speels en luchtig.”
Willem Nijssen-pzc Walcheren (try-out Kokers Nazomer Festival Middelburg, 1-09-2016)

Bekijk hier de trailer van [Kokers](#).

Duur voorstelling: +/- 45 min

Participatie: Kokers is een voorstelling met een leerlingen participatie aan het einde. Lees ter voorbereiding goed het hoofdstuk “Naar het theater” door.

Even voorstellen

Dadodans

Dadodans is een jeugdanzgezelschap. Met Dadodans creëert choreograaf Gaia Gonnelli associatieve, intieme en prikkelende multidisciplinaire dansvoorstellingen voor jonge kinderen (2 t/m 8 jaar) en hun ouders/begeleiders. *Kokers* is een voorstelling voor kinderen vanaf 3 t/m 8 jaar.



Gaia Gonnelli-choreograaf: Gaia is de choreograaf van de voorstelling *Kokers*. Gaia is ook danseres en dansdocent. Zij komt uit Italië, maar kwam naar Nederland om te leren dansen. Zij spreekt heel goed Nederlands, maar liever spreekt ze de taal van het lichaam.
Choreograaf en choreografie: Leuk om met de kinderen nieuwe woorden als choreografie en choreograaf te leren. Een choreograaf is diegene die de dans bedenkt, maakt. Een choreografie is de dans.

Wiebe Gotink-componist: Wiebe heeft de muziek speciaal voor de voorstelling *Kokers* gecomponeerd/bedacht. Wiebe componeerde ook de muziek voor de voorstellingen *Kleur* en *Ondersteboven* van Gaia Gonnelli.

Componist: is iemand die muziek bedenkt en opschrijft, zodat het later opnieuw gespeeld kan worden.

Bryan Atmopawiro-danser: Bryan danst voor het eerst in *Kokers* voor kinderen. Hij vindt het heel erg leuk. Zijn mooiste herinnering na de eerste open repetities met kinderen is: *“Aan het einde van een open repetitie nodigden we de kinderen uit om mee te doen. Een meisje, ongeveer 4 jaar oud, begon aanvankelijk timide maar bloeide uiteindelijk helemaal op. Haar docente vertelde dat ze moeilijk meekomt in de reguliere lessen, maar is nu blij verrast met haar deelname.”*

Niels Weijer-danser: Niels heeft in meerdere jeugdvoorstellingen gedanst. Over het werken met Gaia: *“Het creëren van fantasiewerelden door middel van het gebruik van verschillende materialen maken de voorstellingen tot een echte uitdaging en een genot om te spelen.”*



Achtergrondinformatie

Thema: Samen spelen

De dansers, Bryan en Niels, ontdekken tijdens de voorstelling door middel van het spel met de kokers hoe jij samen kunt spelen en wat bij het samen spelen hoort. Plezier maken, uitdagen, ruzie hebben, troosten en er voor elkaar zijn.

Inspiratie: het kinderspel

Kinderen creëren van jongs af aan een eigen wereld met materiaal die ze in hun omgeving tegenkomen. Een doos wordt een boot of een huis, een laken het zeil of het dak. De dansers hebben in de voorstelling niet meer dan een aantal kartonnen kokers nodig om een eigen fantasiewereld te creëren, net als spelende kinderen.

Kokers: een voorstelling zonder woorden

Kokers is een dansvoorstelling waarbij dansen en het gebruik van materiaal gecombineerd wordt. Dansers vertellen hun verhalen zonder woorden, met hun lichaam en door het gebruik van kartonnen kokers.

U kunt de kinderen voorbereiden op het zien van een non-verbale voorstelling door vooraf met hen een gesprek aan te gaan over de lichaamstaal en over de objecten die in de voorstelling gebruikt worden.

Dans: je spreekt met je lichaam

Dans begint bij de taal van het lichaam. Een taal die wij allemaal spreken en verstaan, zonder dat we ons ervan bewust zijn. In het dagelijkse leven gebruiken wij vaak lichaamstaal: iemand die vrolijk is, springt van blijdschap in de lucht; iemand die verdrietig is, laat zijn hoofd hangen en kijkt naar de grond.

Dansen op een podium gebeurt bewust. Dansers drukken precies uit, wat ze met het lichaam willen vertellen. Met hun bewegingen roepen dansers een sfeer of een emotie op, strakke bewegingen roepen bijvoorbeeld een andere sfeer op dan vloeiende bewegingen. Op deze manier vertellen dansers hun verhaal zonder woorden: ze gebruiken lichaamstaal.

Het materiaal: kartonnen kokers

Wat Gaia leuk vond aan het werken met kartonnen kokers is dat het objecten zijn die door verbeelding kunnen transformeren en iets anders kunnen worden.

Ideeën voor de les

Opdrachten over de lichaamstaal

Gespreksvragen

U kunt het gesprek over lichaamstaal met de volgende vragen beginnen:

- Welk gebaar maak je als je iets heel lekker vindt?
- Of als je wilt dat iedereen stil is, hoe zou je dat zonder woorden kunnen aangeven?
- Welke beweging maak je met je schouders als je iets niet weet?
- Welke andere gebaren gebruiken wij nog meer?

Doe opdracht

Wij gaan zitten/ lopen door het lokaal en doen alsof we:

- Allemaal verdrietig zijn
- Allemaal blij zijn
- Allemaal boos zijn

Reflectie vragen

Vraag daarna aan de kinderen wat zij gedaan hebben, welke bewegingen deden ze bij de verschillende emoties (stampen, met je hoofd omlaag van woede, sluipen en om je heen kijken als je bang bent, huppelen bij verliefdheid/blijdschap). Hierbij kunt u kinderen bewust maken dat woorden niet altijd nodig zijn en dat wij heel snel aan lichaamstaal herkennen hoe iemand zich voelt.



Dadodans | Gaia Gonnelli

I: www.dadodans.nl

FB: www.facebook.com/dadodans

Opgaven over het materiaal

Associatie opdracht - Wat zou deze koker kunnen zijn?

U kunt voor deze opdracht gebruik maken van diverse kokers: wc-rollen, keukenrollen of plakband rollen. Met een van deze kokers in de handen kunt u vragen:

Dit is een wc-rol, maar zou het ook iets anders kunnen zijn? Als ik het bijvoorbeeld voor mijn ogen houd? Of als ik het rechtop zet? Of liggend voor me leg?

Kijk of de kinderen meteen met associaties komen, anders kunt u nu natuurlijk helpen om de associatie op gang te laten komen.

Kijk opdracht - Welke vorm heeft een koker?

Kijk naar de vorm van de koker: is hij rond of vierkant? Welke ronde vormen kun je in het lokaal ontdekken?

Knutsel opdracht - Bouw samen je eigen kokerwereld

Maak groepen van 4 kinderen. In groepen kunnen de kinderen hun eigen kokerwereld bouwen.

Benodigheden: 1 vel/stuk hard karton (bijvoorbeeld A3 formaat), veel kokertjes (wc-rollen, plakband rollen, keukenrollen) en lijm.

Laat de kinderen samen bedenken wat ze willen bouwen. Bijvoorbeeld: een stad, een speeltuin, een knikkerbaan of iets anders. U kunt ook de kinderen vragen om de kokers het karton te plakken en daarna vragen wat ze in de kokers opstelling zien.



©Saris & den Engelsman

Dans en bewegingsopdrachten

Opdracht 1 – Ronde vormen maken met lichaamsdelen

Waar: in de klas of in het speellokaal/gymzaal

Muziek: dadodans_kokers_piano_ronde-bewegingen.mp3

Maak ronde bewegingen met je vingers, handen (om elkaar draaien), je armen (achteruit zwemmen/rugcrawl), je voeten (rondjes met je enkels), je benen, je heupen (de letter o of het cijfer 0), je hoofd, je ogen. Eerst iedereen zelf laten ontdekken, daarna kunnen een aantal kinderen iets voordoen. De andere kinderen proberen dit na te doen.

Opdracht 2 – Ronde bewegingen maken met het hele lichaam

Waar: in het speellokaal/gymzaal, eventueel ook in het klaslokaal

Muziek: dadodans_kokers_piano_ronde-bewegingen.mp3

Welke ronde beweging kun je met het hele lichaam maken? Denk aan draaien (staand, op je billen, op je buik). Zeg er bij het 'rondjes draaien' altijd bij dat ze 1 rondje heen en 1 rondje terug maken. Even voordoen en oefenen.

Rollen over de vloer. Doe dit met een aantal kinderen tegelijk en van de ene naar de andere kant. Het is de kunst dat ze elkaar (net) niet aanraken. Laat ze eventueel zien hoe een (stevige) koker rolt.

Opdracht 3 - Stopdans

Waar: het is een stopdans, dus leuker in het speellokaal, maar in de klas kan ook

Muziek: dadodans_kokers_bouwen-stopdans.mp3

Zet de muziek uit de voorstelling op en laat de kinderen vrij dansen. Als de muziek stopt, staan ze met een ronde vorm stil. Als ze bewegen of geen ronde vorm hebben gemaakt, gaan ze aan de kant zitten. Wie er als laatste overblijft, heeft gewonnen.

Opdracht 4 - Dans in tweetallen

Waar: kan in de klas, maar ook in het speellokaal

Muziek: dadodans_kokers_tango-dans-in-twee-tallen.mp3

Dans samen met een koker (wc/keukenrol is het gemakkelijkste te organiseren) tussen je voorhoofd en probeer het niet te laten vallen.

Doe dit ook tussen andere lichaamsdelen. Bijvoorbeeld tussen twee armen of twee buiken. Eventueel spelement: wie als laatste tweetal overblijft, heeft gewonnen.

Reflectie vragen

In een kort gesprekje na de opdrachten kan er bijvoorbeeld gevraagd worden:

- Met welk lichaamsdeel kun je goed/minder goed ronde vormen maken?
- Welke ronde beweging vond je het leukste om te doen? Het was leuk omdat:
- Het was moeilijk/gemakkelijk om samen met materiaal te dansen omdat:

Naar het theater



Naar het theater/een voorstelling bezoeken, is voor kleuters een hele spannende gebeurtenis. Sommige kinderen zijn al vaker naar een voorstelling geweest. Voor andere kinderen en ouders/begeleiders is het de eerste keer en is de gedragscode van het kijken naar een voorstelling volledig onbekend. Daarom is het belangrijk om kinderen voor te bereiden op het theaterbezoek zodat zij weten wat hen te wachten staat. Om het theaterbezoek zo prettig mogelijk te laten verlopen, hebben we een aantal punten op een rij gezet:

- Iedereen moet op tijd aanwezig zijn
- Alle mobiele telefoons staan helemaal uit (volwassenen)
- Voordat de kinderen de zaal binnen gaan, moeten de schoenen uit (zie onder Participatie)
- Jassen en tassen mag men niet meenemen in de zaal
- Er mogen geen consumpties mee de zaal in
- Alle kinderen gaan zo dicht mogelijk bij het speelveld zitten indien er genoeg plek voor iedereen is

- Iedereen moet tijdens de voorstelling in de zaal op zijn plek blijven zitten (het is gewenst om kinderen van te voren naar het toilet te laten gaan)
- Vertel voor het bezoek aan de voorstelling iets over het licht en geluid. Misschien wordt het donker, misschien is er harde of spannende muziek. Wat mag een kind doen als hij het een beetje spannend vindt?
- Commentaar en reacties tijdens de voorstelling zijn welkom en horen bij de spontaniteit van jonge kinderen, maar wel zachtjes. Hard praten en lachen haalt de spelers uit hun concentratie en wordt de voorstelling minder spannend
- Na een voorstelling applaudisseren we met zijn allen.

Participatie

Kinderen en leerkrachten moeten voor de voorstelling de schoenen uit doen, dit is echt van belang voor de participatie.

Na de voorstelling worden de kinderen namelijk door de spelers uitgenodigd om mee te doen. Dit gebeurt per groep. U krijgt als leerkracht bij de ingang een ketting met een gekleurde koker. Dit is de kleur van uw groep. Als de dansers (na het applaus) een koker met dezelfde kleur laten zien, dan is uw groep aan de beurt. Het is echt belangrijk dat u ook mee doet met de participatie en dat u uw groep meeneemt op het podium/speelvlak. De participatie is een simpel parcours door een opstelling met kokers. Als uw groep klaar is, mogen jullie allen alvast de zaal verlaten.

Het gesprek na de voorstelling

Na het zien van de voorstelling is het belangrijk om met de kinderen over de voorstelling te praten. Op deze wijze leren de kinderen hun ervaringen, ideeën en emoties te verwoorden en te delen met elkaar. Ieder kind kijkt en ervaart de voorstelling op een andere manier. Die eigenheid mag er zijn!

Als de kinderen na afloop hun ervaringen niet kunnen verwoorden, betekent dit niet dat de voorstelling ze niet geraakt heeft. Een voorstelling communiceert vaak op een ander niveau met kinderen dan hoe in het dagelijkse leven gebeurt.

Hierbij een aantal vragen die u de kinderen kunt stellen:

- Wat heb je gezien?
- Wat vond je grappig? Als je terugdenkt aan de voorstelling, welk moment zie je dan voor je?
- Wat voor kleren hadden de dansers aan en vond je dat mooi?
- Wat stond er allemaal op het toneel en hoe werd dat gebruikt?
- Hoe begon de voorstelling? Hoe eindigde de voorstelling?
- Waar deed de voorstelling je aan denken? Bijvoorbeeld wanneer de dansers gingen rollen over de kokers.
- Werd er een verhaal verteld? Zo ja, welk verhaal heb jij ontdekt?
- Wat waren de dansers van elkaar (vrienden, broers,)?
- Welke naam zou je aan deze voorstelling geven?

Heel veel plezier met het voorbereiden en tot ziens bij de voorstelling Kokers!